

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN UR ADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ZENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

ŠTEV. (No.) 74

CHICAGO, ILL., TOREK, 17. APRILA — TUESDAY, APRIL 17, 1934

LETNIK (VOL.) XLIII

Izboljšanje razmer napreduje - Milwaučani slavili zmago

VIDNI DOKAZI, DA SE VRAČA DEŽELA NAZAJ V PROSPERITETO. — DOHODKI POŠTNEGA DEPARTAMENTA NARAŠČAJO — PREDSEDNIK IMEL DVE RESNI KONFERENCI Z VODITELJI OBEH KONGRESNIH ZBORNIC.

Washington, D. C. — Poln optimizma se je vrnil predsednik Roosevelt pretekli teden s svojih počitnic. Niti najmanj ga ne vznemirja kričanje nasprotnikov, da Amerika jadra v radikalizem in komunizem, in da pričetku obnove napram prosperiteti grozi žalostni konec vsled ogromne trošitve denarja za razne obnovitvene projekte. To kričanje ne dela predsedniku nikakih skrbi. Popolnoma siguren je namreč, da je dežela že daleč na poti izboljšanja, in prepričan je, da se je to izboljšanje doseglo ravno s tem, kar nasprotniki imenujejo "zapravljanje" denarja.

En dokaz za napredek v obnovi je v tem, ko so dohodki pošte izredno narastli zadnje čase. Gen. poštni mojster Farley je objavil, da so ti dohodki tolikšni, da se bodo lahko ukinile brezplačne poštne usluge, in poleg tega se bo zopet upostavilo, pričeni s 1. majem, pogostejše dostavljanje pošte, in sicer v stanovanjske distrikte mest na dvakrat na dan, v trgovske distrikte na štirikrat in v mešane trgovsko-stanovanjske vršilo, dokler ni prišlo do ukiške na trikrat na dan, kakor se nize pred več tedni.

Z voditelji v kongresu je imel predsednik dve resni konferenci koncem preteklega tedna, in sicer s senatskimi voditelji v soboto, z zborniški pa v nedeljo. Obema zbornicama je Roosevelt izrazil željo in zahtevo, naj se kongres razide čim najprej mogoče, in sicer vsaj do 1. junija, ter naj pusti vlado, da bo nadalje vodila obnovitveno delo brez ovire od strani kongresa. Do svojega razhoda pa naj sprejme še par važnih zakonskih predlogov, pred vsem predlog za preureditev carine, po katerem bi dobil predsednik moč, da bi lahko neodvisno od kongresa sklepal trgovske pogodbe s tujezemskimi državami. Drugi važni predlog, ki je točasno pred kongresom, je predlog glede vladne kontrole nad borzami.

Pri obeh konferencah je dal predsednik voditeljem tudi jasno znati, da dežela ne bo trpela, da bi se izvajanje New Deal programa oviralo na kakršnokoli način, in da bo tudi skrbel za to, da se bodo demokratični člani obeh zbornic podvrgli strankarski disciplini in sledili voditeljem.

POSETNIKI RAZSTAVE BODO ZAVAROVANI

Chicago, Ill. — Vodstvo tukajšnje svetovne razstave je objavilo, da se je z zavarovalniško družbo sklenila pogodba, po kateri bodo vsi posetniki letošnje razstave, ki se odpre 26. maja, zavarovani proti nezgodam in boleznim. Istočasno se je objavilo tudi, da se bo število policistov znižalo za 40 odstotkov. Skozi celotno lansko razstavo se je namreč izvršilo samo 200 aretacij izmed 23 milijonov posetnikov.

S PROSLAVE AM. SLOVENC

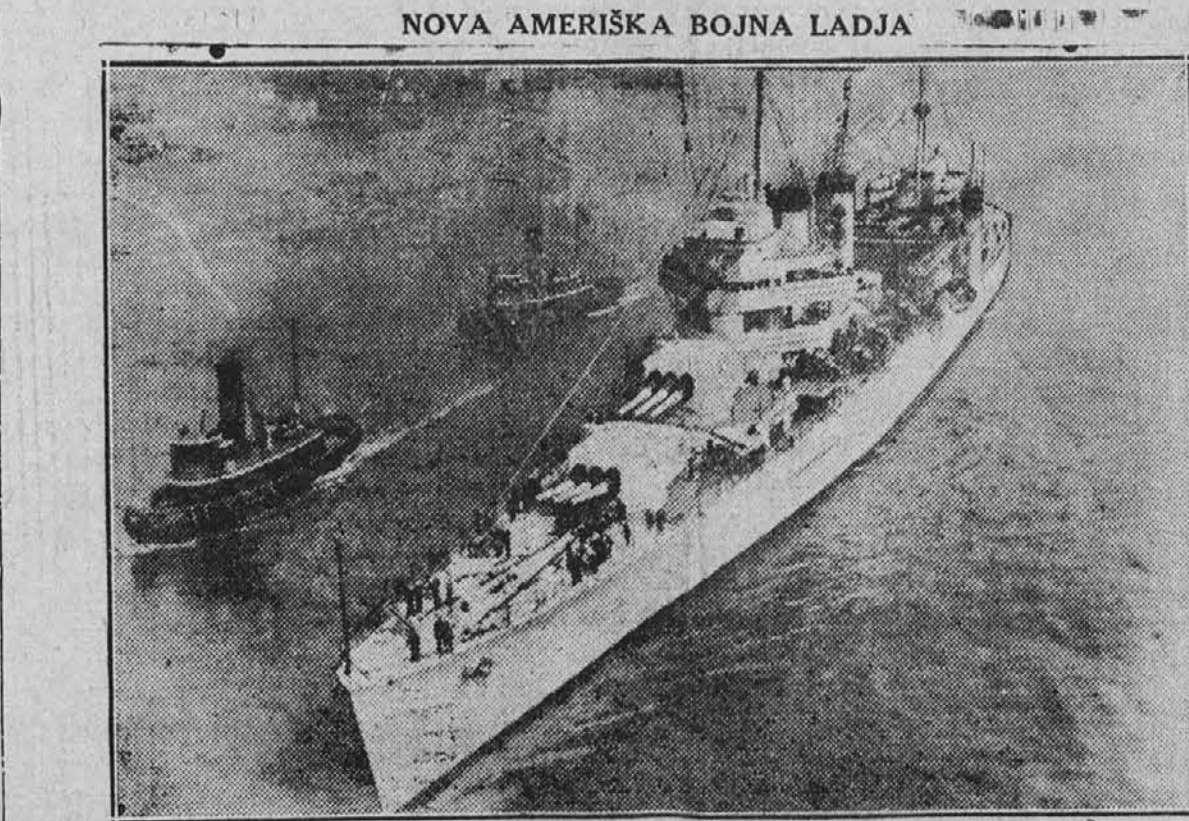
Milwauška slovenska naselbina sijajno proslavila svojo zmago v kampanji "Amer. Slovenca".

Milwaukee, Wis. — Proslava zmage, ki jo je dosegla ugledna slovenska naselbina v Milwaukee v letošnji kampanji "Amer. Slovenca" s tem, da je pridobila v kampanji največje število novih naročnikov in največ glasov, s katerimi je izvolila v svoji sredi častnega maršala vseh naročnikov lista "A. S.", veleč, g. Viktorja Rogulja, duhovnika pri cerkvi sv. Trojice, je v nedeljo, 15. aprila, primerno in slovesno proslavila to zmago. Milwauški Slovenci so ob tej priliki pokazali, da so globoko katoliško zavedni Slovenci in da vedo in znajo globoko ceniti važnost katoliškega tiska med nami.

Na sestanku je bilo navzočih pet č. gg. duhovnikov, več odličnih javnih uradnikov in oseb mesta Milwaukee in polna dvorana zavednih prijateljev in naročnikov lista Amer. Slovenec. Nekaj krasnega je bilo, ko se je izročilo glavniemu zmagovalcu častno trofejo zmage. Natančen potek te prireditve in govore slavnostnih govornikov objavimo v eni izmed prihodnjih števil tega lista, nakar vso našo javnost že danes opozarjamo. Za danes povdarjamo le to, da je vrla slovenska naselbina v Milwaukee v nedeljo pokazala slovenski katoliški javnosti v Ameriki pot, kako je treba upoštevati slovenski katoliški tisk med nami. Naselbina, ki pokaže tako zanimanje do svojega slovenskega katoliškega dnevnika, pokaže, da njena ljubezen do katoliškega tiska ni samo na jeziku, ali navidezna, marveč globoko v srcu! Milwauška raselbina, milwauški Slovenci, čast Vam, hvala Vam!

DIJAŠTVO DEMONSTRIRA PROTI VOJNI

New York, N. Y. — Hrupne demonstracije so se vršile pretekli petek med 11. in 12. uro dopoldne od dijaštva treh tukajšnjih univerz. Zborovanja, ki je bilo sklicano v svrhu protesta proti vojnani, se je udeležilo več tisoč dijakov in pri tem je prišlo tudi do spopada med pacifisti in njih nasprotniki. Pozvano je bilo dijaštvo cele Amerike, naj se povsod dvignejo podobni protesti, vendar agitacija v drugih mestih ni bila tako uspešna. Dijaštvu je bila predložena v sprejem in odobritev sledeča resolucija: "Mi, dijaki kolegija —, se s tem obvezujemo, da ne bomo podpirali vlade Zed. držav v nobeni vojni, katero bi ta započela." Pred vsemi višjimi šolami so bili omenjenega dne postavljene piketi, ki so odvracali dijaštvo od predavanj in ga nagovarjali, da se udeleži zborovanja.

NOVA AMERIŠKA BOJNA LADJA
Nova 10,000 tonska križarka New Orleans, ko je bila prvokrat spuščena v morje iz delavnice v Brooklynu, N. Y.

UKAZI MUSSOLINIJA

Nižje plače, a tudi nižje cene življenjskim potrebščinam.

Rim, Italija. — Kakor vsi ukazi, ki jih izda diktator Mussolini, se bo tudi ukaz, izdan preteklo soboto, nemudoma izvedel. Potom tega ukaza je Mussolini z eno potezo dosegel, da se bo v Italiji pocenilo življenje in se bodo istočasno znižale plače. Z motivacijo, da je kupna moč lire nižja, kakor pa stroški za življenje v primeri s predvojnimi cenami, je Mussolini odredil, da se vsem državnim nameščencem znižajo plače, in sicer od 6 do 20 odstotkov. Istočasno pa je tudi odredil, da morajo lastniki hiš znižati najemino, in sicer za stanovanja 12 odstotkov, za trgovske lokale pa 15. Znižati se morajo tudi cene živlilom v kooperativnih trgovinah za 10 odstotkov. Odredba je stopila s tem ponedeljkom v veljavo.

UBIL DVA OTROKA IN SEBE

Washington, Pa. — Iz žalosti, ker ga je zapustila njegova žena, je 27 letni Gleason Rouse pretekli petek izvršil dvojni umor in nato še samemu sebi končal življenje. Njegov oterta sta bila oba njegova otorka, 4 letni sinček in 2 in pol letna hčerka. Ko sta dva sorodnika malo po krvavem činu stopila v hišo, sta našla deklico mrtvo, dočim sta bila oče in sin še pri zavesti. Odpejljali so ju v bolnico, kjer sta kmalu izdihnila.

NASPROTUJE VOJNIM VETERANOM

Pariz, Francija. — Organizacija francoskih vojnih veteranov, ki šteje okrog tri in pol milijone bivših vojakov, je predložila min. predsedniku Doumergue ultimatum, v katerem se zahteva, da znižanje penzij veteranom, kakor ga je uredila vlada, ne stopi pred 1. julijem v veljavo, in tudi tedaj le pod tem pogojem, da pokaže med tem časom vlada uspeh v izvajanju svojega dalekosežnega političnega in ekonomskega programa. Stari min. predsednik pa je brez obotavljanja izjavil, da ne bo u-

KRIŽEM SVETA SAMOUMOR PRED SODNIJO

Olsojenec si v sodni dvorani prerezal vrat.

Pariz, Francija. — Kakor zadnji čas Staviski, tako je pred kakimi 20 leti vzbudil senzacijo s svojimi sleparijami prusli spekulator Henri Rochette. Njegova afera pa je bila že skoraj pozabljena, ko jo je zdaj Staviski spet spomnil v svoji knjigi, ki ga je podvzela vlada, je bil tudi Rochette postavljen pred sodišče in obsojen. Pred nastopom kazni je pa sam sebe obsojil: Stojec pred sodnikom je potegnil britev in si v sodni dvorani z njo prerezal vrat. Skoraj istočasno si je vzel življenje tudi njegov brat Gaston.

VERSKI ČASOPISI PREPOVEDANI V NEMČIJI

Berlin, Nemčija. — V govoru na radio pretekli petek je minister za prosveto podal izjavo, da mora biti Nemčija politično enotna država, toda drugače pa je dovoljeno, da ljudje vsak na svoj način išče svoje blaženstvo. S tem je menil, da vlada popolna verska svoboda. Toda skoro v isti sapi pa je nadaljeval, da ne sme biti v Nemčiji ne katoliškega, ne protestantskega časopisja, marveč samo nemško.

VIŠEK DILLINGERJEVE DRZNOSTI

Warsaw, Ind. — Drzni bandit Dillinger, ki je pred par tedni pobegnil iz ječe v Crown Point potem, ko je z leseno pištolo obvladal jetniško osebje, je prvič duh za celokupno ameriško policijo. Svoje napade izvršuje zdaj tu, zdaj tam, toda predno se policija zave, že ni več o njem ne duha ne sluha. Tak napad je z nekimi svojimi tovarišim izvršil pretekli petek na tukajšnji policijski postajo. Napadla sta policista na cesti in ga prisilila, da jima je stražnico odprl, iz katere sta nato vzel tri jopiče, varne proti krogam, in en revolver, na kar sta jo odkurila v avtomobilu, dočim je bil policist vesel, da sta ga pustila pri življenju.

"Amer. Slovenec" je vez, ki nas drži, da se razkropljeni med tuji, ne izgubimo med njimi.

godil zahtevi veteranov, obenem pa zagrozil, da bo takoj resigniral, ako bi veterani poskušali s kakimi protestnimi demonstracijami. Tega so se veterani prestrašili, kajti vedo, ako bi Doumergue odstopil, bi skoraj gotovo izbruhnila revolucija; nato pa veterani še niso pripravljani.

Iz Jugoslavije.

LEPO USPEVANA MIZARSKA OBRT, KI JE BILA NA NAJBOLJŠI POTI, DA POSTANE PONOS DRŽAVE, NA ROBU PROPADA. — ŽALOSTNA SLIKA BEDE BREZPOSELNIH. — SMRTNA KOSA, NESREČE IN NEZGODE.

Kriza mizarske obrti

Ljubljana, 24. marca. — Po vojni in že preje se je v ljubljanski okolici izredno lepo razvila mizarska obrt, ki je s svojimi izdelki lahko uspešno konkurirala inozemstvu. Da so prišli do te stopnje, so naši mojstri investirali v svoje obrate velike vsote, ki so si jih po večini morali izposoditi. Nabavili so si moderne stroje, izobrazili so se strokovno, in tako so z uspehom parirali inozemski konkurenci, ki je že skoraj popolnoma izklopala tla naši mizarski obrti. Več razstav na ljubljanskem velesajmu je dokazalo, da so oni prav taki ali celo še boljši obrtniki kot inozemci. Pridobili so si zaupanje najširših plasti in celo tisti, ki radi svojih družabnih položajev niso baš radi podpirali naše domače obrti, so začeli luksuzna pohištva naročiti pri mizarjih ljubljanske okolice. Nekateri so si pridobili tak sloves, da je šel glas o njihovi solidnosti celo preko meja dravske banovine. Mnogi odličniki v Beogradu in Zagrebu so naročali svoja luksuzna pohištva v Št. Vidu, Dravljah in drugod v ljubljanski okolici.

Gospodarska kriza pa ni samo zavrla napredka naših mizarjev, temveč je mnoge prisilila, da zapro svoje delavnice. Oni pa, ki tega do danes še niso storili, samo životarijo ter se bore z ogromnimi finančnimi težkočami.

Vedno več brezposelnih

Savinjska dolina, 22. marca. — Vsaka hiša, tudi najbolj skrita najoddaljenejša od prometa, dobiva vsak dan nešteto obiskov brezposelnih — izjema so še le najbogatejše družine, ki so si dale v novem času narediti ograje okrog hiše pri vhodu pa straži hud pes, ki ne dopušta v hišo nobenega tujca. Se jim pač ne zdi prijetno sprejemati vsak dan tistih dolgočasnih obrazov, poslušati žalostnih prošenj, končno jim dati še nekaj drobtin od svojih miz. Posebno sedaj, ko se bliža pomlad, narašča število brezposelnih in lačnih, ker je že v premnogi hišah zmanjkalo živeža ter se začel oglašati glad! Treba je od hiše do hiše!

Mnogo pa je brezposelnih, ki skušajo na druge načine najti košček kruha! Pretekli teden je prodajal slike po domovih mlad, morda 23 leten mladenič. Z obraza se mu je bral glad in obup. Povedal je, da že več dni ni prodal nobene slike, nima pa niti dinarja, da bi si kupil papir, s katerim bi si ožil slike, niti dinarja, da bi si kupil kruha, bliža se noč in nima kotička, kamor bi naslonil glavo! Preden je odšel k vojakom, je služil za mizarskega pomočnika. Ko se je vrnil, je bilo mesto zasedeno in sedaj nima doma, nima službe, nadežen je povsod. Živeti mora, toda s čim, kje, kako?

Novorojenček v Kolpi
Iz Metlike poročajo, da so 21. marca našli pri jezcu v Želebju v Kolpini strugi trupelce novorojenčka, ki je imelo okoli pasu privezan težak kamen. — Orožniki poizvedujejo po brezsrčni materi in upajo, da jo bodo kmalu izsledili.

Nevihta s točo
V Trbovljah in okolici je bila predzadnji teden meseca marca silna nevihta. Med močnim grmenjem je precej dolgo padala debela toča, ki pa ni napravila posebne škode. — Stari ljudi pravijo, da bo dobra letina, ker je že v marcu grmenje in toča.

Ogenj
V Račah pri Mariboru je ogenj uničil gospodarsko poslopje posestnika Josipa Baumana. Ogenj je uničil tudi več poljskega orodja, da trpi gospodar nad 50.000 Din škode.

Z ročicami
Ko se je viničarski sin Jožef Arnuš iz Spodnjega volovleka iz vinograda, so ga v Kicarku napadli trije neznan fantje in ga pobili na tla ter mu prizadejali nevarne poškodbe.

Pri vasovanju
Celje, 26. marca — V noči na nedeljo je šel posestnikov sin Bonaventura Zajec v Št. Rupertu nad Laškimi vasovat k nekemu dekletu v isti vasi. Pri vasovanju pa ga je zasačil sose, pograbil puško, jo nameril na Zajca in sprožil. Strel je zadel fanta v prsi in glavo. Težko ranjenega Zajca so prepejljali v celjsko bolnišnico kjer je v nedeljo ob 23. podlegel poškodbam.

Državljanstvo so mu odvzeli
Državljanstvo je bilo odvzeto jugoslovanskemu državljanu Francu Boštjančiču, rojenemu v Pittsburghu, ker je brez dovoljenja jugoslovanskih oblasti sprejel italijansko državljanstvo.

Sin proti očetu
V Krnjaku se je kmet Filip Mihajlovič že nekaj let pravedal s svojim sinom zaradi netičkega zemljišča. Nedavno so se že zgodaj zbrali na sodišču poleg tožitelja in toženca tudi sorodniki. Pričele so se debate in tudi oče in sin sta se pričela pripraviti. Med preprirom je sin očeta dejansko napadel in predno so mogli drugi pomagati, ga je zabodel, da je oče na poti v bolnico izdihnil.

Katoliški Slovenci oglašajo svoje prireditve v "Amerikanskem Slovenec"!

AMERIKANSKI SLOVENE The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telephone: CANAL 5544. Subscription rates: For one year \$5.00, For half a year 2.50, For three months 1.50.

Materializem in svetost De la Palisse je ob priliki kanonizacije Louise Marillas zapisal "Petit Journalu" sledece iskricke:

"V teh gnusnih dneh, ko brodim sredi samih zlocinov, pred katerimi je strah celo sodno oblast in trepecejo varuhi javnega blagra, posvetimo vsaj eno misel najnovejsi francoski svetnici Louisi Marillac. Se predno smo brali po casopisju, da je proglašena za svetnico, jo je vecina Francozov poznala kot zeno velikega srca, ki je predavnimi leti ustanovila druzbo usmiljenih sester, ki so postale sluzabnice trpljenja in revsčine po vsem svetu."

"Mi kajpada rajši beremo zgodovino in življenjepis kakšnih lopovov ali sleparjev, kot pa življenje kakšnega svetnika. S tem ni rečeno, da imamo rajši zločin kot pa čednost, samo mi mislimo, da je čednost brez vsake zanimive zgodovine, brez zgodb... In mi ljubimo avanture. Kako se vendar motimo. Življenje vsakega svetnika je velikanska drama, polna velikih borb, strašnih skušnjav, neprestanih avantur, kjer igra človeško meso najstrašnejšo vlogo. Saj so svetniki ljudje, ki so začeli zametovati površne človeške zabave, ker jim je bilo žal za izgubljeni čas, ki so ga rajše posvetili ljubezni in uteševanju trpljenja drugih."

"Res je, za vsakogar te vrste nadnaravna veselja niso dostopna. Toda, kadar pa je človeška družba prišla tako daleč, da jo je sram velikih duhovnih vrednot, ki so jih proslavili svetniki, kadar postavlja oltarje samo golemu telesnemu uživanju, potem je skrajni čas, da se zaveda, kako propadla je in degenerirana."

K. V.: Vera v pomlad

Gruda se blešči, zemlja dehti. Najsi lijejo izpod neba na nas grdi curki, najsi nas vetrovi bolj spominjajo na mrzli grudni kot na bližino majnika, najsi se v rastlinah prva zelen dlje skriva kot druga leta — vendar le bo kmalu pomlad... Smrti ni mraz zime in življenjska toplota pomladi sta si soseda. Pa le dozoreli človek dovoljno občuti bližino in daljino letnih časov, njihovo meno, njihov trud, njihov sad, njihove upe. Tem bolj občuti to vse, čim bolj se bliža zimi življenja. Človek začne nezno, čisto lepoto pomladi razumevati šele, ko je primoran prešteti in presojati leta, katera so mu morda še usojena, da bo hodil v luči dneva. Čudesa popja in cvetja sprejema bolj premišljeva ko občudovaje, saj mu ta čudesa oznanjajo le, kako brez upa je vsak poskus, da bi čas obstal... Pomlad jim postane razodetje božje volje, da se delo stvarstva mora vedno prenavljati. Klic pomladi jim je božji klic, ki se razlega po vsej zemlji in ki opominja, kako potrebno je misliti na to, da so plotovi življenja, človekove sile in človekovega znanja zasajeni tam, kamor je Stvarnikova volja zasadila mejnike letnih časov.

Ce boš skušal razumeti trpljenje in nesrečo drugih, ti ne bo treba misliti na svojo srečo.

KAKO JE TONE BELO-DELJO PROSLAVIL?

Joliet, Ill. "Ko bi druž'ga ne imela kakor zal'ga moža, kar za mizo b' sedela in gledala b' ga, la... la... la... Ta le pesem in njena melodija mi je udarjala na moje uho, ko sem se na Belo nedeljo bližal hiši mojega dobrega prijatelja in znanca Jureta.

No, Jure se ima zopet veselo in fletno, sem si mislil sam pri sebi. In res, nisem se motil. Ko vstopim najdem šestorico za mizo, ki so veselo in razigrano popevali lepe slov. zdravilke in pesmi. Kjer so Slovenci je navadno veselje in lušteno. Toda samo tam, kjer je rujno vince. Ako pa tega ni, se Kranje navadno drži kisle in žalostno. Saj jaz se in pa moj prijatelj Jure.

Na Belo nedeljo pa ni bilo tako. Na mizi je stal "pičér," po naše vrč lepega iskratega newyorchana in fantje in možje, ter dve dame, ena še dekle, pa so bili razigranih lic, kar je bilo znamenje, da so ga morali nekaj vrčev že posebeti, drugače bi ne bili tako zgovorni, kakor so bili.

"Dober dan Bog daj Tone!" me je nazdravil Jure in za njim je drugi. "Bog daj, Bog daj!" sem odgovarjal vsem.

"Stara, prinesi stol Tonetu pa en glaž, da prisede in z nami kompanijo drži," je naročil Jure.

Ubogati sem ga moral in ne vem zakaj bi ga ne. Saj sem prišel v vas radi dolgega časa doma, da se z Juretom kaj razgovoriva. Jure je dobra duša, pošten odkrit, mnogo bolj, kakor pa razni politični kandidati, ki se s svojo iskrenostjo bahajo in pa kaki prijatelji ljudstva so. V resnici pa samj graftarji, taki kakor ciganje v starem kraju, izmed katerih je eden nekoč dejal sodniku, ko ga je ta nahrulil, zakaj se vedno ukvarja z nečednim rokodelstvom tatvino, pa je dotični cigan Brajdič odgovoril: "Gospod saj jaz sem pošten cigan, jaz nisem še nikol nič ukrad, da bi me zraven ne bilo." — C Juretu pa človek kaj takega ne more reči. On je mož poštenega srca. Dober človek, da bi prijatelju vse dal, še srajco s sebo.

Žena je med tem prinesla stol, glaž, na krožniku pa okusne potice. "Tako Tone, zdaj si pa pomagaj," je dejala žena. "Da le kar daj, kar začni!" mi je od druge strani ukazal Jure.

"Saj sem ravno kar kosil, sem še poln, bom že malo po-

ther Albin Baznik, OSB., nam dobro znan iz za zadnjega misijona, ki ga je vodil v marcu v cerkvi sv. Štefana.

Igra bo igrana v anglesčini. Igra "Spovedna molčečnost" je krasna igra, ki kaže nezapodljivo disciplino v tem oziru. Duhovnik je izpostavljen najkrucejšemu preganjanju radi spovedne molčečnosti, toda udano trpi in gre, če treba, tudi raje v smrt, kakor bi prelomil spovedno molčečnost. Vsak, ki vidi to igro enkrat, jo rad vidi ponovno.

Vsi, ki se za to igro zanimajo, so vabljeni, da pridejo dne 22. aprila ob 3. uri popoldne v dvorano sv. Pavla in jo bodo videli, predvajano po najboljših igralcih. Na svidenje! Rev. Albin Baznik, OSB.

SMRTNA KOSA IN DRUGO

Pueblo, Colo. Žalostna vest je, da je dne 6. aprila preminul mladenič Mike Mismaš v starosti komaj 19 let. Umrl je za pljučnico na veliko žalost staršev, ki so imeli samo tega sina. — Smrt pač ni ne izbira, staro ali mlado, vse od kraja pobira. Pokojni je leta 1933 dokončal višjo šolo. Bil je prav bistroumen, in kar se tiče mizarskega dela je vse napravil, v šoli je pa bil vedno prvi. Lepo pripravljen za smrt je mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb se je vršil iz hiše žalo- stni dne 9. aprila ob veliki udeležbi sorodnikov in prijateljev. Lepo so mu zapeli člani družstva Najsv. Imena pri sv. maši in v zadnje slovo. — Bog te je poklical še mladega iz te doline solz v kraj, kjer ni več trpljenja. Lep je bil tvoj pogreb in veliko te jih je spremljalo na zadnji poti. — Pokojni zapušča neotlažljive starše in tri sestre. — Počivaj v miru in večna luč ti naj sveti; žalujočim staršem, ki so tudi naročeni na Amer. Slovenca, pa naše iskreno sožalje.

Velikonoč smo tudi praznovali prav lepo. Kakor vsako leto, se je tudi letos glasilo razcerkvenega kora prelepo petje, da se je cerkev tresla. Tudi kolekta se je prav dobro obnesla, skoro do \$1200 smo prišli, kar je za te čase že prav lep znesek. Prišla je k nam tudi prelepa pomlad in sedaj imamo mnogo dela. Kopati je treba, pa nam še tudi kokle z drobnimi piščančki dajo veliko opraviti. Dela torej veliko, samo plače ni. Pa kaj hočemo, ko nas je pa Bog tako ustvaril, da delamo, molimo, pa tudi beremo, da se iz dobrega berila kaj naučimo. — Lepa hvala Mrs. Margaret Poznič, ki mi je tako lepo častila za tretjo nagrado. Ona pravi, da je pri nas lahko agitirati. Ali pa veste, da je v Pueblo samo ena in še ta mala slovenska naselbina, medtem ko ima Cleveland tri fare, pri nas pa samo ena in ne velika? Poleti ni toliko časa za ho-

"SPOVEDNA MOLČEČNOST"

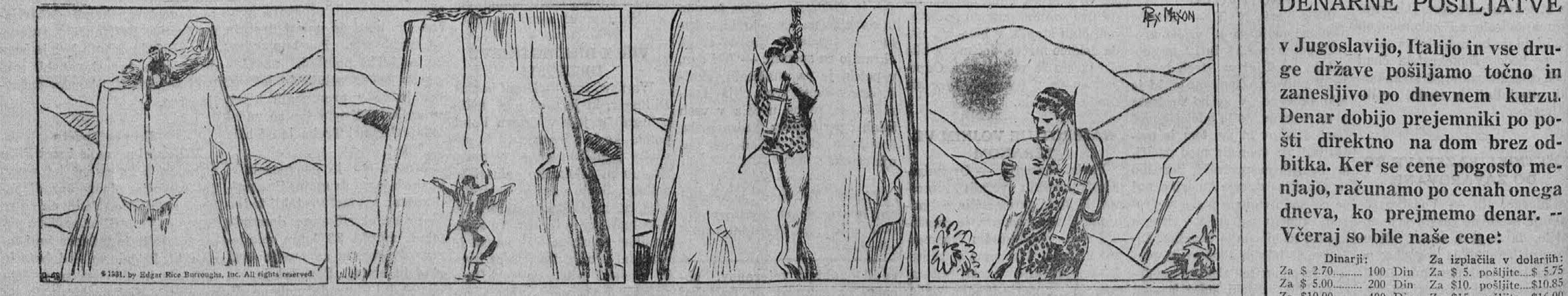
Chicago, Ill. V nedeljo, dne 22. aprila ob 3. uri popoldne prirede v dvorani cerkve sv. Pavla na 2127 West 22d Place, dvorana nemške župnije, krasno igro "Spovedna molčečnost". Igra bodo predstavljali nemški igralci. Med njimi ima važno vlogo tudi Slovenec Mr. Victor Mladič, nam vsem dobro poznan. Igra vodi pomožni župnik cerkve sv. Pavla, benediktinec, Rev. Fa-

TO IN ONO

MASARYK BO PONOVRNO IZVOLJEN

Praga, Čehoslovaška. — Rok službovanja kot predsednik republike bo potekel dr. Masaryku prihodnji mesec. Po ustavi volite predsednika obe zbornici in v sredo se je določilo vse potrebno za volitev, ki se bo vršila 24. maja. Masaryk je edini kandidat in je kljub svojim 84 letom kandidaturo tudi sprejel. V tej službi je že od začetka republike. Ljubeczniv sinko. — Družina je zbrana pri mizi. — Mati: Janezek, pojdi in zapri vrata; vleče. — Janezek (trmasto): Ne, ne grem. — Mati se razjezi: Napravi, kar ti rečem, sicer boš tepen. — Janezek: Ne, ne grem zapirat vrat. Ko mati vidi, da ne opravi nič zgrda, poskuša zlepa: Kako si grd, Janezek. Poglej, mati se ti bo prehladila po tvoji krivdi. Če bi mi ti rekel: Mati, zebe me v noge, ker tako vleče — bi jaz takoj vstala in zaprla vrata. Janezek (hitro): Mati, zebe me v noge, ker tako vleče. Oddaljenost. — Bilo je za časa stare Avstrije. Micika je obiskala svojega fanta, ki je služil pri vojaki. Pred vojašnico je zagledala vojaka, drugače oblečenega, kakor je bil njen zaročenec. "Od katerega regimenta sta pa vi?" je bila radovedna. Vojak, ki je služil pri tedanjih bolničarjih, ji je odgovoril: "Seryus, Micika, jaz sem pa od nebeskega regimenta!" "A tako!" se je začudila. Potem morate pa zelo daleč hoditi v vojašnico. Skrivnostna beseda. — Miha: "Dober dan, Jaka, kaj se držiš tako čemerno?" Jaka: "Strašno sem razburjen. Včeraj sem se pogovarjal s svojo ženo, pa sem rabil neko besedo, ki ji ni bila prava. Od tedaj pa ona ne govori z menoj nobene besede več." Miha: "O, ti si srečen med srečnimi. Kakšna pa je bila tišta beseda?" V šoli. — Župnik razlaga o Bogu malim otrokom, pa vpraša: "Katero bitje je najvišje nad nami?" Ker se nihče ne oglasi, pomaža župnik s pogledom na križ, rekoč: "Otroci, le poglejte proti mizi, pa povejte, kdo je najvišje bitje nad nami!" Učenec vzdigne roko. Župnik: Prav lepo Jožek, ti veš. Le povej!" Jožek: "Najvišje bitje nad nami so gospod župnik."

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE (48) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Snal si je s hrpta vrvi, katero je vedno nosil s seboj in poskušal z njo meriti v globočino. Precej globoko je spustil predno je opazil, da se konec vrvi dotika nekakega izrastka iz skale, na katerem bi bilo mogoče za silo pristati. Precej globoko doli je bil drugi tak izrastek. Potegnili je vrv nazaj, jo preganjal na pol in obesil na močan skalni izrastek ter se pričel polagoma spuščati v globino.

Kakih dvajset čevljev spodaj je pod nogami začutil majhen skalnati opornik, na katerem se je oprl z nogo. Na večjem skalnem izrastku se je pa z roko dotikal do skoro enakega opornika, katerega se je oprl z levico, z desnico je pa počasi vlekel za konce vrvi, da jo znova pritrudi na skalno čer. Stvar se mu je dobro posrečila, dasi z naporom in nevarnostjo, ker bi prav kmalu izgubil ravnotežje.

Pritrdil je vrv za majhno a močno skalno čer in zopet se oprl vrvi ter se prične pravilno spuščati v globino. Vedel je, da bi majhna neprevidezna zastopala, pa bi nikdar več živ ne prišel iz tega strašnega gorovja. To spuščanje je bilo najnevarnejše, kar jih je bilo. — Zopet je zadel z nogo v precej velik skalni izrastek, na katerem je že laglje stal in se tudi nekoliko ogledal okoli.

Konečno je postajala počina širša in ne več tako gladka. Če je primerjal višino prvih sto čevljev, katero je že preplezal s to, katero mu je še preplezati, si je lahko čutil, da se je tako srečno izteklo. — Ni vzelo dolgo potem, ko je Tarzan zopet stal na trdnih tleh. Sedaj se je šele ozrl po skokih ranah, katere mu je prizadel roparski pišč, pa ga niso preveč skrbele, ker je bil ranam vajen.

DENARNE POŠILJATVE v Jugoslavijo, Italijo in vse druge države pošiljamo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Denar dobijo prejemniki po pošti direktno na dom brez odbitka. Ker se cene pogosto menjajo, računamo po cenah onega dneva, ko prejmemo denar. -- Včeraj so bile naše cene: Dinarji: Za \$ 2.70... 100 Din, Za \$ 5.00... 200 Din, Za \$ 10.00... 400 Din, Za \$ 12.25... 500 Din, Za \$ 24.00... 1000 Din. Za izplačila v dolarjih: Za \$ 5. pošljite...\$ 5.75, Za \$ 10. pošljite...\$ 10.85, Za \$ 15. pošljite...\$ 16.00, Za \$ 25. pošljite...\$ 26.00, Za \$ 40. pošljite...\$ 41.25. Vsa pisma in pošiljave naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovence) 1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 22 Nedelja — Soter in Kaj., p.
23 Ponedeljek — Adalbert, škof, muč.
24 Torek — Jurij, muč.
25 Sreda — Marko, ev.
26 Četrtek — Mati d. sveta.
27 Petek — Peter Kan.
28 Sobota — Pavel od Križa.

Rev. J. C. Smoley:

TRETJA NEDELJA PO VELIKINOČI.

Iz najbolj bolečnih in najbolj bridkih ur v Gospodovem življenju so vzeti evangeliji teh nedelj. Blizal se je grozen veliki petek. Tih mrak je ležal na veliki četrtek po Oljski gori. Nek neznan strah in bojazen sta prevevala sree Gospodovo in njegovih učencev.

In v teh žalostnih urah je padla Jezusova tiha, tolažeča beseda: "Se malo, pa me ne boste več videli, in zopet malo, pa me boste zopet videli."

Da, se malo: In Jezus je izginil izpred oči svojih učencev. V morju sovraštva in peklenke zlobe, v bolesti in grozi je izginil Gospod. V temi grobove samote je postal nad vse dobrotljivi Gospod neviden. Ure bolesti se zde nam ljudem neskončne, zde se nam večnost. Dnevi trpljenja, dnevi razočaranja so tako dolgi, tako grozno dolgi.

Toda: Vse je le kratko, če se ozremo nazaj. Ko se je na velikonočni praznik prikazal Gospod v novem življenju, z ramami, polnimi sijaja, so bili pozabljeni trenutki bolesti in žalosti.

In ti krasni dnevi po vstajenju do Gospodovega vnebohoda tudi niso dolgo trpeli. Prišel je čas ločitve. Pa tudi poznejša leta življenja učencev, oznanjevanje njegovega nauka, sejanje božjega semena po svetu, delovanje med svetom v službi resnice in odrešenja, vse trpljenje za Kristusovo vero — vse to je trpelo samo malo časa, potem so pa učenci po svoji smrti zopet videli svojega ljubljenežnega Učenika. Veselje bo trajalo celo večnost, nikdo jim ga ne bo več odvzel.

Tako najde tudi v človeškem življenju vse trpljenje, vsa bol svoja izpremenjenje, temni dnevi zemskega bivanja vidijo, kako se izpolnjuje Gospodova beseda: SE MALO!

Le malo časa trpi ali bo trpelo naše zemsko potovanje. Kdo se bo radi tega kratkega časa gnal v sovraštvo, preprij, v obup? Ta besedica, SE MALO, nam podaja tak svet mir... In kdor ne pozabi te Gospodove besede, da jo ima vedno pred očmi, on bo črpal iz nje nepisno tolažbo.

Marsikak človek bi veliko mirneje, veliko zadovoljnejše življal, ko bi mislil na Gospodove besede: Saj bo vse to le malo časa trpelo.

Ta Gospodova beseda nas ne sme strašiti, nam ne sme jemati našega veselja. Ne, gotovo ne! Ne sme ovirati našega dela. Edinole urejevati je mora. Učiti nas mora modrosti, učiti previdnosti: Samo malo časa bo trajalo to življenje s svojim trpljenjem, s svojimi križi. Potem bo pa prišla velikanska izprememba: iz časnega bo postalo večno, iz žalosti se bo porodilo veselje, za smrtjo bo nastopilo novo življenje.

Le kdor nosi tako upanje krščanske resnice in modrosti v sebi, le tak bo gospod nad svojim življenjem, ker je učenec nebeskega Učenika.

Nedavno so pokopali moža, ki je dolge, dolge tedne trpel grozne muke. Bil je glavni steber socializma v svoji domači občini. Videl je, kako vse izgine. Spoznal je, kako kratko je to človeško življenje. Prišel je obračati svoje misli od minljivosti tega sveta na večnost bodočega življenja. Uvidel je resnico Gospodovih besedi: SE MALO...

Kakor se topi sneg pred pomladanskim južnim vetrom, tako so izginjale tudi pri tem modro prazne fraze in nazori njegovega prejšnjega življenja. Dolgo časa že je vstala njegova duša iz groba zmot in blodenj v večnost katoliške vere. Trpljenje poslednje tedne njegovega življenja je trajalo LE MALO ČASA. Vesel je postal, smehljaj se je v velikonočnem upanju svoje katoliške vere: da se bo vsa žalost izpremenila v veselje.

TRINAJST LET MED ČRNCI

Zanimivo pismo, ki ga je meseca januarja prejela Misijonska Jisarna v Ljubljani, pisal ga je pa misijonski brat Rafael Kolenc, ki že 13 let deluje v vinogradu Gospodovem v Transvalu v južni Afriki. Pismo je bilo pisano že pred božičem lanskega leta in se glasi:

Prav lepo se vam zahvaljujem za pismo in za časopise, posebno še za denar, 5 funtov in 11 šilingov, ki sem jih prejel pred štirinajstimi dnevi. Bil rad takoj odpisal, a nisem vedel, odkod je, ker so iz banke poslali samo ček z mojim imenom, drugega pa nič. Torej je bil gotovo od vas, Ljubi Bog naj bo vam in vsem dobrotnikom tisoč in tisočkratni plačnik! Upam, da ste moje zadnje pismo prejeli, ko sem se vam zahvalil za onih 3000 dinarjev, ki ste jih zame poslali našemu generalu p. Musarju. Naš monsinjor je tudi ta denar sprejel, a ni vedel, da je tudi zame, ker

o tem ni bilo nič sporočeno. Tako je sedaj, hvala Bogu, vse v redu in ljubi Jezus naj obilno poplača ves Vaš trud.

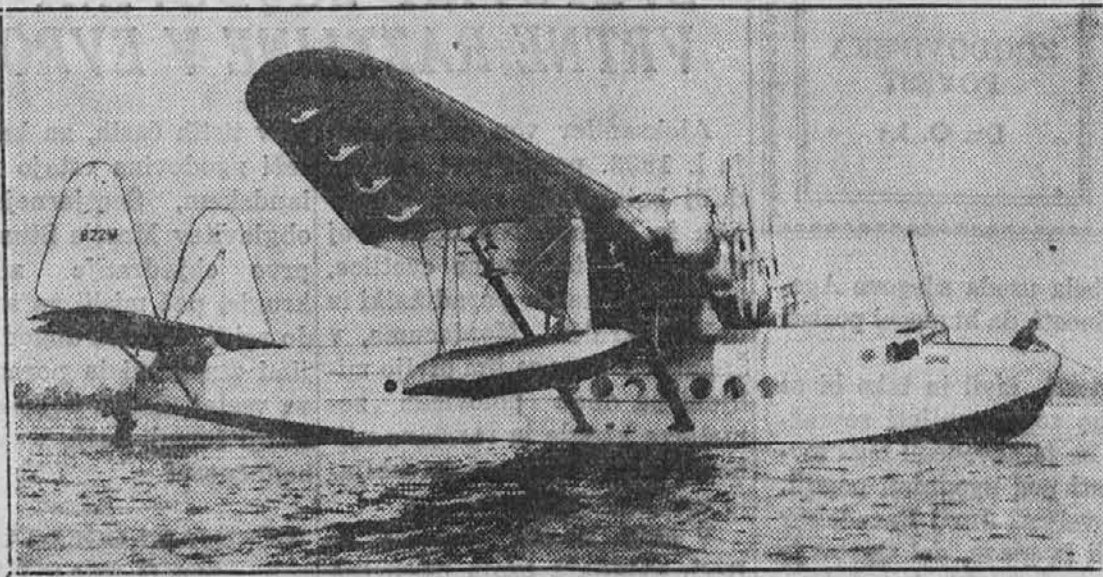
Najlepša hvala tudi za lepo in obširno pismo. Vse me zelo zanima, kar mi poročate. Tudi mene bi prav veselilo, ko bi vas mogel enkrat osebno obiskati, a žal mislim, da mi ne bo moogoče, sem predaleč od vas in pa staram se tudi hitro. Prav pred nekaj dnevi sem štel že 666 mesecev (65 let in 6 mesecev). Sedaj sem že 13 let v Afriki, dela pa imam tudi več kakor moje slabe moči zmorejo.

Krompir sadijo dvakrat na leto. Letos smo imeli dolgo časa strašno sušo; sedem mesecev smo bili brez dežja, sedaj pa pridno dežuje, tako da poljsko delo kar zaostaja. Naš vrli imam še precej lepo urejen; prav sedaj začenjajo zoreti prve slive in marelice, zelenjava

pa tudi dobro uspeva in je tudi mnogo porabimo za našo kuhinjo, ker nas je mnogo. Drugi glavni pridelek je tukaj koruza, ki jo sedaj v novembru sadimo. Tudi fižol se včasih prav dobro obnese in krompir ki ga sadimo dvakrat na leto, prvič v januarja, drugič v avgustu ali septembru. Prvi je zrel v maju ali juniju, drugi pa okoli božiča, toda ta se ne drži dolgo in prične kmalu gniti.

Vidite, tako delamo in živimo tukaj pri nas v misijoni. Kako pa pri vas, v domovini?

OGROMEN LETEČI ČOLN

Največji povodni aeroplan, kar jih je še bilo zgrajenih v Zd. državah. Slika je bila vzeta na vodi v Bridgeport, Conn., predno se je letalo dvignilo na svoj prvi polet. Uporabljajo se bo za poštno in potniško službo med Ameriko in Argentino.

Molite tudi za naš revni misijon, spominjajte se tudi nas o priložnosti.

Za vse dobrote, ki ste nam jih že izkazali, se vam in vsem dobrotnikom prav lepo zahvaljujem in se v naprej lepo priporočam. Prisrčno vas pozdravljam v presvetem Srcu Jezusovem in vam želim vsem vesele božične in novoletne praznike.

Vam vdani in hvaležni br. Rafael Kolenc, misijonar na daljnem jugu.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Trebnje

Na Račem selu pri Trebnjem je umrla Marija Novakova iz znane Novakove družine. — Novakova teta, kakor smo jo imenovali, je bila zelo priljubljena in spoštovana pri vseh, ki so jo poznali.

Ni jim privoščil spomladi

Na vznožju ljubljanskega grada so, komaj je skopnel sneg, zveztelci zvončki, trobentice in podleski, znanilke-pomladi, katerih se vse veseli. Pa so se približali otroci, da bi si utrgali skromno prvo cvetko, iz hiše je pa prišel starček, ki ni privoščil otrokom pomladanskega veselja. S koso na rami je prišel in pokosil prvo pomladansko cvetje in otroci so šli brez cvetja domov.

Premožen posestnik — cerkveni tat

Neverjeno, a resnično je, da se je premožen posestnik Rudolf Arnuš iz Skofc pri Ptujtu toliko spozabil, da je vlomil v nabiralnik proštjske cerkve v Ptujtu. Pripravil se je za poroko, zato rabil denar, pa se podal na opazovanje okoli proštjske cerkve. Ko je mislil da je sam, je v cerkvi stopil k nabiralniku, katera je skušal odpreti. Opazila

Advertisement for Heleno Žerjav, a funeral home. Text: Potrli globoke žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem (tužno vest, da nam je smrt ugrabila ljubljeno soprogo, oziroma drago mater, Heleno Žerjav. Pokojna je bila rojena 15. aprila 1883 na Čatežu pri Brezicah; umrla je 9. marca 1934 na svojem domu, 1814 No. Halsted st. Njeno truplo je ležalo na mrtvaškem odru v kapeletu pogrebnega zavoda Louis Zefran, od koder se je vršil pogreb 12. marca. Iskreno zahvalo želimo izreči vsem, ki so v tem žalostnem času kaj storili za pokojnico ali za nas. Predvsem se zahvaljujemo našima čč. gg. Fathru Aleksandru in Fathru Jožefu, ki sta ranjko večkrat obiskala ob času njene bolezni in ji poddelila sv. zakramente. Hvala tudi Mrs. Zorko in Miss Anna Znidarskih, ki ste bile pri pokojnici ob njeni smrti uri. Najlepša hvala tistim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za pokojnico, namreč Mrs. Ana Zorko, Antonija Čatež, druž. Ferencak, družina John Vidmar. Enaka zahvala tistim, ki so raketke položile okoli venci, namreč druž. Znidarskih, Sečen, Ferjanč, Krone. Hvala smo dolžni ženskam, ki so opravile posel pogrebnic in nosile krsto. Te so: Agnes Znidarskih, Ana Zorko, Mary Ferencak, Frances Cerjak, Frances Bogolin in Agnes Zugel. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so se udeležili pogreba, in sicer družine Znidarskih, Zorko, Ferencak, Cerjak, Sečen, Vidmar, Kulman, Antolič, Potokar, Šetinc, in posamezniki Emil Smith, Mrs. Fabjan, Mary Meznarich, Helen Meznarich, Krone, Rok Vimpolsek, Ferjanč, Mart. Krošelj. Zahvaljujemo se vsem, ki so prišli pokojno pokropiti in molit k mrtvaškemu odru, zlasti Mrs. Zorko, ki je naprej molila rožni venec. Iskreno zahvalo izrekamo tudi pogrebniku Louis Zefran, ki si je prizadeval in se potrudil za lepo opremo mrtvaškega odra in za skrbno ureditev pogreba. Tebi, draga, nezobna pokojnica, pa želimo večni mir in blaženost in ti kličemo: Na svidenje tam, kjer ni več ločitve. Zalujoči ostali: JOHN ŽERJAV, soprog; dva sina in dve hčeri. Chicago, Ill., 19. aprila 1934.

Založili so se Z vsemi potrebnimi dobrotami za praznike so se neznanji vlomilci založili pri mesarju Zoržu v Ljubljani, kamor so vlomili neke noči pred veliko-nočjo. Vlomilcev ne morejo izslediti.

Usodna zamenjava

Nedavno je nekdo v aKmniku prejel za neko plačilo plombirano vrečico drobiža, na kateri je bilo označeno, da vsebuje dinarske novce v vrednosti 2000 Din. Ko jo je odprl je v začudenj opazil, da so tam namesto dinarskih novcev, novci po 25 par v vrednosti samo 500 Din. Izkazalo se je, da je trdka, ki je sortirala drobiž napravila napako in je drugo vrečico, v kateri je bilo v resnici 2000 Din zaznamovala da vsebuje samo 500 Din. Ta druga vrečica se pa seveda ni našla.

Pod avtom

Na cesti blizu Domžal je neki avto podrl na tla 36-letnega Petra Sattlerja, ki je dobil nevarne poškodbe na glavi, da je moral biti oddan v bolnico.

Tatvina

Pri posestniku Golobiču na Lipovcu pri Semiču je bilo ukradenih \$221 in več tisoč dinarjev. Orožniki so iskali tatu in ga našli v osebi Jakoba Dajčmana. Denar je pokazal njegov 12-letni brat. Denar je bil zazidan v hribu v neki škarpi.

Smrtno se je ponesrečil

V svoji delavnici v Slomškovi ulici v Ljubljani se je smrtno ponesrečil pekovski mojster Josip Starič. Ko je pregledoval

NIKOLI NISEM VERJEL V OGLASE V MOJEM ŽIVLJENJU — TODA ZDAJ SEM OZDRAVLJEN

Tako je nehal Mike Lovey, stari študent, ki je bil eden tistih britkih mož, ki hotelo vse vedeti in ne verujejo nikoli. Delal je v železnici in je imel zelo močno, zdravo telo. Maršal je pečila iz starca kraja pred dvema letoma s svojimi šesterimi otroci. Poleg družine je Marija vzdrževala osem borstev, kajti hotela je hitro napraviti denar in se vrnila študiju. Njena žena je bila zelo vizual donar na banko. Tedaj pa se je prišlo, Marija je zbolela in morala je oditi v bolnico, iz te v drugo, v tretjo itd. Iz vsake bolnice je prišla s svojo mislijo, kaj ji za tike je bil ves zbesan, kajti čutil je, da je bil svojo ženo. Imel pa je nekoga prijatelja, ki mu je dostikrat dal kak svet. Mike za seveda ni nikdar poslušal, kajti vse se mu bolje vedel. Nekega dne je ta prijatelj Edmund postal po neko zdravilo, ki je bilo oslavljen v listih, kajti bil je prepričan, da ima Marija trdnost. Ko je zdravilo prišlo, on je Marija jemala na skrivaj, toda povedal pa so Mike, ko je šla od njega. Šel čestilv dobrih in ni mogel verjeti v svojo slabost, ko mu je Edmund povedal, da je dobil zdravilo po tom oglasu v časopisu. Zdal je od svoje nezvestnosti popolnoma ozdravljen. Marija se hitro zdravje boljše in bo kmalu lahko zopet soprodnjila.

Na tisoče mož, žena in otrok, ki so bolni, se neuporabno zdravi za mnoge druge bolniki, ki pa je njih resnična bolezen tista poštena, trdila. Sigurno znamenje nje so letni delovni zvezdajevca. Opominjajoči znaki pa so izguba telesa a požretnost od časa do časa pokriti žerki, peka zganca, bolečina v hrbtu, trdila in nožni, omotica, glavobol, občutki slabosti a praznim želodcem, tamni obroči okrog oči. Zelodec se čuti tekel, napliljen, včasih a občutkom, kakor bi kaj lezlo proti vratu. Bolnik ima rumeno kožo, izgubija teko. ima smrdljivo sapo, stalno pljuva, je brez vna je, da je ta pokost povzročila tudi napade padavice. Ta pokost zraste včasih do 60 ševljev. Kadar leze v sapnik, lahko tudi zadušil svoje črevo. Bolnik se te pokosti loti, dokler vam ne spodkloje zdravja, da vam več ne bo moogoče pomagati. Pošljite \$5.00 za Laxtina za popolno zdravljenje, ako šelite, da boste rešeni tega strahovitega zadrževanja, na U. S. Laboratory, U.S.B. Bldg., Box 2006, Hollywood, Cal. Izdelano je po naročilu, zato omenite starost in spol. Za zavarovalno zavola dostavite 21 centov. (Izrečite ta oglas in ga shranite, ker vam bo moogoče prav prišel.)

visoko peč mu je spodrsnilo da je padel na tla, kjer je obležal s hudimi poškodbami nezavesten in umrl na prevozu v bolnico.

Orožje ni igrača

19 letni krojač Viktor Šmid iz Maribora je pregledoval star samokres. Bil je pri tem pa tako nepreviden, da se je samokres sprožil in kroglja se je Šmidu zarila v levo roko. Moral je iskati zdravniške pomoči.

Stara sovraštvo

Alojzij Zorc, 30-letni posestnik iz Škofljice se je vračal domov. Pred domačo hišo ga je nekdo počakal in ga sunil z nožem v obraz pod levo oko. Baje gre za staro sovraštvo.

Nesreča otroka

Petletna Pepca Kovačevičeva iz Reke pri Koočevju se je na svoj god igrala z odprtim žepnim nožičkom. Pri tem je padla in priletela naravnost na nož, ki se ji je zabodel v levo oko, da se je izlilo.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu; čitajte ga!

ODDA SE služba organista in cerkvnika na slovenski župniji. Plača po dogovoru. Ponudniki, zmožni voditi cerkveni pevski zbor, pošljite svojo ponudbo na uredništvo Amer. Slovencev. Priložite tudi priporočilo, ozir. spričevalo o sposobnosti.

Društvo sv. Jožefa šte. 53, K.S.K.J., Waukegan, Ill. Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli oddelku; v mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta. — Seja se vrše vsako drugo nedeljo ob 9 uri zjutraj. Društvo ustanovljeno leta 1900. — Skupno šteje 390 članov (ic). Nadalnja pojavnila se dobi od sledečega odbora: Math Slana, Jr., predsednik; Joseph Zorc, tajnik; Mike Opekca, blagajnik.

Društvo sv. Vida šte. 25, K.S.K.J., CLEVELAND, O. Leto 1934. Predsednik: John Melle, 6508 Bon-Ave. Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th Str. Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perke in Dr. A. J. Perko, Dr. A. Skuk.

Društvo zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne. V društvu se sprejemajo člani (ic) od 16. do 55. leta. Zavaruje se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa do smrtne zavarovalnino sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posamezno. V društvu se sprejemajo tudi otroci od 1 dneva do 14. leta. Za bolnišniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.

Društvo sv. Jožefa ŠT. 169, K. S. K. J. CLEVELAND. (Collinwood) O. Društvo zboraže vsak tretji četrtek v mesecu v Slov. Domu ob 7:30. Ako se niste član tega največjega društva v naselbinu, se vas opozarja, da se takoj vpišete dokler niste še prestari. V društvu se sprejemajo moški in ženski v starosti od 16. do 55. leta. V mladinski oddelku pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Poleg izredno velikih podpor za najmanjše prispevke, goji društvo tudi razne vrste športa za mladino. Lawrence Leskovec, preds. Matt Kostec, podpreds. Geo. Pančur, tajnik, 829 E. 143rd Street John Omerza, blagajnik John Trček, zapisnikar

Društvo 'SV. JERONIMA' ŠTEV. 133, K.S.K.J., CANONSBURG, PA. Ustanovljeno dne 19. aprila 1914. Šteje nad 200 članov v obeh oddelkih. Sprejema vse zavezane katoliške Slovence in Slovence od 16. do 55. leta in v ml. oddelku od rojstva do 16. leta. Član ali članica, ko oboji, naj se takoj javi pri društvenem tajniku in potem naj se ravna po pravilih. Društvo zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru. Odbor za leto 1933: Predsednik MIKE F. TOMŠIČ, Box 217, Houston, Pa. Tajnik JOHN BEVEC, Box 16, Strabane, Pa. Blagajnik ANTON TOMŠIČ, Box 94, Strabane, Pa.

Črni križ pri Hrastovcu

ZGODOVINSKA
POVEST
Dr. O. I.

Jaz Jakob Rogoz persegem Bogu samemo Mogotzemo eno pravitzno persego. Da jas na neschni den sa eniga terchkega Purgata gor vset gratam. Da jas vse tisto kaj je knuzi ino gor jemajnju tega gmein Terga Sv. Leonarda se dotizhe, no vse tisto svosto storiti zhem, kaj zalli gmein Purgerschofti knuzi bo. No te zhem tudi enemo takemo men-napro postable-nemo Richtaru nu enemo Zollemo Rathu vseh postenim Reztech pokorni bitti, na tako Vischo kak se enemo postenemo ino svostemo Purgaru Zhvi sdu. Tako gvischno kak meni Bog pomagai.

Izvolitev so slavili vsi v gostilni poleg rotov-za. Novoizvoljeni trški sodnik je dal napolniti veliki vrč iz kositra. z najboljšim vinom, pridno je krožila posoda, da ga je moral napolniti gostilničar Jernej Zimer še večkrat. In prišli so tudi oni, ki so volili Juršiča ter so tudi pili iz tistega vrča. Nastalo je veselo razpoloženje, ugibali so in se posvetovali, kako bi se dalo napraviti, da bi bilo za vse najboljše. Tisti večer je bilo v Sent Lenartu najboljše sporazumljenje in nikdo ni imel sovraštva do soseda. Vse to je bilo mogoče, ker je vsak uvidel, da ima tudi sosed dobre in zdrave nazore in se le s skupnimi močmi da doseči uspeh.

Minule so skoraj dve leti od tega, kar je končala tako žalostno Agata iz Štraleka. V gradu Hrastovec je bilo kakor mrtvo. Oskrbnik Mihael Trenak je kmalu potem, ko je bila verska komisija, odšel v Negovo, kajti v Hrastovcu ni bilo zanj več obstanka, to tem manj, ker je graščakinja zvedela, da je bil med tistimi, ki so priporočali zidanje cerkve božjega groba v Radehovi, tudi Mihael Trenak.

V Negovi je bil kot oskrbnik in sodnik do leta 1618. Bil je vedno zamišljen, malo je govoril in le najpotrebnejše. Bil je najrajši sam. Kot sodnik je bil zelo natančen, a kmalu se je zvedelo, da preveča vse njegove sodbe neko posebno človekoljubje, ni se držal mrtvih določil postave, ampak jim je udahnil življenje ter prilagodil vsak slučaj, kakor je velela zdrava pamet. Iz obraza se mu je brala neka posebna resnost in je bilo spoznati, da duševno trpi, kajti v kratkem so se mu popolnoma pobelili lasje. Tisti, ki je prišel k njemu ter omenil, da je ta ali ona oseba sumljiva čarodejstva, pri njem ni dobro naletel, gledal ga je nekaj časa srepo, ne da bi kaj rekel, nato pa se je tako zaničljivo nasmejal, da je prešlo vsakemu veselje, še dalje kaj povedati. Tako se je tudi zgodilo, da ves ta čas, kar je bil on tam sodnik, ni bila obsojena nobena oseba zaradi čarovništva.

Leta 1618 je razsajala po slovenskih gorinah huda kuga, posebno okoli Negove in po benediški župniji. Še dandanes se vidi v Drvanji kameniti križ z letnico 1618 in označbo treh imen, ki so vdolbena, in sicer Christof Tsroschnei, Peter Golob in Nielas Sideritsch. Ti trije so podlegli kugi in bili tu pokopani.

Smrt vsled kuge je bila strašna. Navidezno popolnoma zdrav človek je padel nezavesten na tla, postal je ves črn in v kratkem je preminul. Oskrbnik Trenak se je skrbno ogibal priti z ljudmi v dotiko, ki so bili v bližini okuženih; počivali so vsi posli pri sodnjih, Trenak je bil najrajši v gozdu ali doma v svoji sobi.

A kljub vsej previdnosti ni ušel usodi. Zvečer se je podal še zdrav domu; ker ga drugi dan niso videli, so si mislili vsi, da je odšel v gozd kakor navadno. Ko ga pa tudi proti večeru ni bilo od nikoder, se je prebivalcem v gradu le zdelo sumljivo; šli so v njegovo stanovanje. Nudil se jim je grozen prizor: sredi sobe je ležal na tleh Trenak navznak ves črn v obrazu. Postal je žrtev črne kuge.

Mladi graščak Herberstein je bil še vedno v trdnjavi Kaniža. Turki so oblegali od vseh strani mesto.

Herbersteina je skrbelo usoda njegove Agate, a ni bilo nobene možnosti, da bi mogel poslati kako poročilo.

V trdnjavi je bilo dosti živil in tako bi se mogli oblegani še dolgo zoperstavljati sovražniku. Toda vojaki so se že naveličali tega življenja, hoteli so se udati pod ugodnimi pogoji. Zastonj se je trudil poveljnik Jurij Paradeiser izbiti vojakom te misli iz glave, del Ogrov je prešel k sovražniku in mu izdel, kje je trdnjava najmanj zastražena. Tisti Ogri, ki so ostali v trdnjavi, so znali pregovoriti nemške čete, da so se začele tudi te puntati.

Jurij Paradeiser je bil v veliki stiski. Turki so, izrabljajoč izdajstvo, vedno hujše napadali trdnjavo. Ivan Herberstein je ostal s svojim krdelom zvest svojemu poveljniku. Hrabro se je bojeval zoper sovražnika, a ves boj je bil zastonj. Po štiriindvajsetdnevni trudapolni obrambi se je moral poveljnik udati proti izročiti vseh topov in prostem odhodu z vsem svojim premoženjem.

Tako je postal Herberstein zopet prost. A še ni bilo konca vsega trpljenja. Ko so došli na Dunaj, bila so dolgotrajna zaslisevanja pred vojnim sodiščem.

Z veliko vneto se je zavzemal Herberstein za nekrivdo svojega poveljnika, a vojno sodišče je obsodilo Jurija Paradeiserja, če tudi je vse kazalo, da ni kriv; dne 19. oktobra 1601 je bil skupno s stotnikom Jurijem Kugler obglavljen.

Potrt na telesu, a še bolj na duši je hitel grof Herberstein iz Dunaja v domovino. In vendar, kako je hrepenel videti zopet svoj dom, objeti svojo ljubljeno Agat ter biti z njo srečen, saj zdaj ga ne bo oviralo ničesar, da jo vzame k sebi v grad in če se tudi mati še tako protivi.

Bilo je začetkom meseca novembra leta 1601. Jesensko sonce je stalo še precej visoko na jasnem nebu. Od juga sem je pihljal rahel jug ter razširil vonj po suhi travi. Zeleni vinogradi in listnata drevesa so odložila svojo zeleno obleko in se odeli s svetlo rumenin, v rdeče prehajajočim plaščem, da so stopile temne smreke in borovci s svojim zelenjem v ozadje. Tu in tam se je še oglašil kak črvček, ogrevajoč se ob gorkih žarkih zlatega solca ter prepeval svoj čir-čiri, kakor bi bil pozabil, da je trgatav že minula.

Po cesti od Sv. Marjete so jezдили trije jezdeci. Sprednji je bil v plemiški opravi, zadnja dva sta bila v navadni.

Ponosno je sedel na vrancu plemeniti jezdec, konj pa je tudi čutil, koga nosi, veselo je hrskal in tekol po poti. — Bil je to Ivan Friderik Herberstein, ki se je vračal s svojima hlapcema domu.

Bilo mu je videti, da je dosti trpel, kajti bil je blede in iz obraza brala se mu je tajna otožnost.

Že je dospel na vrh, odkoder se odpre pogled na Hrastovec. Nehote je obstal pri križu, pozidanem v spomin nesrečne deklice. Oči so se mu upirale na sivotemni grad, obdani od visokih smrek ter mecesnov. Nehote je razpel svoje roke ter vzkliznil: Zopet te gledam, domači kraj — a kaj mi pove?

Že je hotel pognati vranca v dir, ko prijehdi naproti Simon Mandech iz Zamarkove, ki je bil namenjen v vinograd v Gruševo.

"Pozdravljeni, gospod graščak, Friderik," vzklikne plemič, skoči s konja, pristopi k Herbersteinu ter mu krepko stisne roko.

Prijazen podrav je razveselil Herbersteina, svetlo so se mu zaiskrile oči. Urno zapusti konja, ga izroči hlapcu, da se more nemoteno nekoliko pogovoriti s starim plemičem, ki ga je imel posebno rad že zaradi tega, ker je bil iskren prijatelj Agatinega očeta.

(Dalje prih.)

SVETOVNA ZGODOVINA IN VRTNE RAZTLINE V EVROPI

Aleksander von Humboldt je l. 1803. poslal prvi semena dalj botaniškim vrtom v Berlinu in Parizu. Nič dosti prej niso prišle te krasne cvetlice, ki izvirajo kakor paradizniki iz države kralja Montecume, v Španijo. Danes se jim divjijo milijoni na obeh polovicah zemeljske krogle in razstave njihovih stoterih pavrst privablja jo vse črno občinstva.

V času, ko sta Handel in Bach skladala svoja nesmrtna dela, l. 1721. je neka francoska fregata priplula iz Severne Amerike s semeni sončnice. A šele dve sto let pozneje so postale njene citronasto rumene in čokoladno rjave plemenite vrste zaklad razvajencev. V istem času približno je priplula iz Čileja neka druga ladja s petimi eksemplarji jagod z velikimi plodi na Francosko in Versailles je postal zibelka našega veselja nad to žlahtno rastlino.

V dobi, ko so v Vatikanu izvajali prvič Palestrinovo muziko, so ljudje majali glave nad prvimi gomolji krompirja, ki se je moral potem še 150 let boriti za svoje priznanje. Rdeče pelargonije so prijadrale 1680. okrog rta Dobre nade v Evropo, ki pa je imela ta čas preveč opravka z Avgustom Močnim in Petrom Velikim, da bi jim posvetila kaj pozornosti, prav tako je nad pojavo Napoleona Bonaparteja prezrla prihod modrih lobelij od istotam. Ognjena kreša je prišla iz Peruja skoraj istočasno kakor divja trta iz Severne Amerike. Amerika od severa do juga je tudi domovina skoraj vseh kaktjev na svetu, dočim so dospеле razne sukulente, ki jih po krivici prištejajo k kaktjem, iz Afrike.

Najstarejša vrtna cvetlica na svetu, japonska krizantema, je dospela šele pred sto leti na Zapad. Vsa njena krasota izvira od kolen visoke rastline z rumenimi, kakor para velikimi, dišečimi kamiličnem podobnim cvetom. A že v Kristusovem času so bili neznatno rastlino tako razvili, da so na kitajskih cesarskih dvorih prejelali cele razstave krizantem.

Velika gladiola je priromala proti koncu 17. stool. iz južnoafriških step v Evropo kjer so jo križali s sredozemsko in prastaro malo vrtno gladiolo. Dišeča rezeda je opajala evropski vonj že mnoga desetletja, ko so l. 1887. odkrili, da ji je domovina Egipt, domovina mačk. Prve plemenite majnice so zadišale v 15. stol, na vrtiču neke dunajske hiše, a divji kostanj je priromal iz svoje domovine, severne Grčije 1576. na Dunaj. Od tam je začel svoj zmagoviti pohod po svetu. Kdo

je v tistih časih, za katere beleži zgodovina vstajo na Holandskem, Šentjernejsko noč, obglavitev Marije Stuartove in prvo objadranje zemeljske krogle, pač misli na to, da bodo vsi ti človeški dogodki s svojimi zmagami in porazi minili za vselej, dočim bodo divji kostanji šumeli dalje v človeško bodočnost?

UČENJAKI DOSEGAJO VISOKO STAROST

Tizian je v svojem 99. letu z nezlomljeno silo ustvarjal največja dela, a umrl je za kugo. Voltaire je bil v 84. letu še na višku svoje duševne moči, čeprav so ga neke starostne bolezni hudo prijemale. A umrl je zato, ker si je v teh letih privoščil še 18 do 20 ur dela na dan, preveč kave in — opija. Goethe je umrl v 83. letu zaradi hripe, Tolstoj v 82. letu za pljučnico.

Kant je v 80. letu umrl po vzorne rednem življenju zaradi starosti, a je do konca ohranil vse svoje duševne sile. Verdi je s 74 leti ustvaril "Othello", z 80 pa "Falstaffa", Haydn je umrl v 77. letu od oslabelosti, a z 71. letom je bil umetniško še polno tvoren. Grillparzer je v 81. letu umrl za srčno kapjo, ki je pobrala toliko pomembnih mož, posebno takšnih z epileptičnimi nagnjenji, n.p. Flauberta, Stendhala, Hugoja, Böcklina.

Nasilne smrti sta med neštevilnimi drugimi umrla Seneka in Lavoisier. Prvega je Neron obsodil na smrt in mu prepustil, da si sam izbere njeno obliko. Mož si je odprl žile, a ker je šlo prepočasi, je pil strup, in ker tudi ta ni zalegal, se je dal zadušiti v vročih parah. Lavoisierju je francoska revolucija vzela glavo. Prej je še odbila njegovo prošnjo, da bi mu pu-

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase istega naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

—Novi zemljevid je interesanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokaže vse to. Kdor ga želi, si ga naj naroči. STANE S POŠTININO 30c, in se naroča od Knjigarna Amer. Slovenec 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

V vsako hišo -- Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je zgodilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V mnogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje "NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJE APOSTOLOV" vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTININO

\$1.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS

stili dokončati neka dela, češ, da "republika ne potrebuje več učenjakov in kemikov".

Lermontov je padel s 27. letom v dvoboju kakor Puškin v 33. letu. Stifter si je v napadu melanholije sam vzel življenje. Beethoven, Wedekind, Strindberg, Uhland in nešteti drugi so umrli za rakom. Chopin, Čehov, Dostojevski, Schiller so umrli za jetiko. Nietzsche, Maupassant, Hugo, Wolf so umrli nekaj po 40. letu za sifilitičnim obolenjem. Po prvotnem silovitem ustvarjalnem vzgonu so končali v počasnem razkroju. Tudi pri Heineju in E. T. Hoffmannu vidimo, kako je sifilitično obolenje vplivalo na način ustvarjanja. Wagner je umrl za srčno astmo, Schopenhauer za sklerozo. Danteja je pobral legar, kakor Shakespeareja, dočim je Čajkovskega pobrala kolera.

KRATKOVIDNOST

Kratkovidnost je podedljiva, in sicer, kakor je ugotovil prof. Schmidt-Rimpler, tem bolj, čim hujša je. Tako je znašal odstotek podedljivosti pri kratkovidnosti 1 do 6 dioptrij 48.3, pri kratkovidnosti več nego 6 dioptrij pa že 64 odstotkov. Schmidt-Rimpler je svoja opazovanja izvedel z velikim številom šolskih otrok.

Stilling in Laqueur pravita, da ima krvno sorodstvo veliko vlogo pri hudi kratkovidnosti. Na vsak način so otroci kratkovidnih staršev bolj nagnjeni, da postanejo kratkovidni, nego otroci normalnovidnih in daljnovidnih staršev. Baš pri teh otrocih bi morali paziti, da imajo pri delu ugodne okoliščine za vid, posebno pri delu iz bližine (dobro razsvetljavo, odmore itd.). Pred vsem bi jih morali pravočasno oborožiti s konkavnimi naočniki, ki korigirajo kratkovidnost.

BRITJE AMER. SLOVENCA

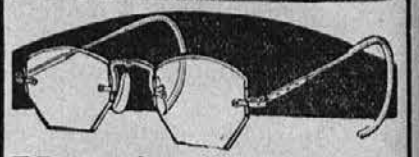
UMETNO MLEKO, KI SE DRŽI 9 MESECEV

Iz Kodanja poročajo: Dosedanji mlečni praški imajo to slabo stran, da so doslej držali v toplem podnebnju najdelj dva meseca. Neka danska mlekarna pa je zdaj izdelala prašek, ki po posebni proceduri traja 9 mesecev. Iz tega praška se lahko v poljubnem času napravi mleko, ki se ne pokvari. S tem smo prišli do "tropskega" mleka, ki so ga že iskali, a se ni še nikomur posrečilo, da bi ga odkril.

ŠVEDSKA MLADINA PROTI ŠUNDU

126.519 mladih Švedov je izročilo švedskemu prestolonasledniku, ki opravlja v očetovi odsotnosti regantske posle, spomenico, v kateri se ostro izrekajo proti šundu. Podpisniki spomenice zahtevajo od vlade, naj začne z vsemi sredstvi zatirati pornografijo in knjige, ki žalijo javno moralo.

"Dokler imamo svoj list, smo močni in druge narodnosti nas morajo spoštovati, češ, ti-le Slovenci pa res niso kar tako. Svoj list imajo. Čast jim!"

Varujte vaše oči

Ako vas nadleguje glavobol; ako vam solzijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krivogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

— Zdravnik za oči —

25 let skušnje v zdravstvu za oči.

1801 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 0523

Uradne ure: Od 9. ure dopoldne do 8.30 zvečer.

Velika jubilejna KAMPANJA

prve in najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki

K. S. K. JEDNOTE

Povodom 40letnice K. S. K. Jednote se vrši velika JUBILEJNA KAMPANJA, trajačca od 1. marca do 31. julija 1934; torej pet mesecev.

Namen te kampanje je pridobiti vse katol. Slovence in Slovenke v Ameriki pod Jednotino okrilje, da bi K.S.K. Jednosta štela koncem svojega jubilejnega leta 40,000 članstva.

NAGRADE:

V tej kampanji je zdravniški pregled za odrasle in otroke PROST.

Za nove člane, ki se zavarujejo za \$250.00 se plača 50c nagrade; za \$500.00 — \$1. nagrade; za \$1000.00 — \$2. nagrade; za \$1500.00 — \$3. nagrade in za \$2000.00 — \$4. nagrade. Za otroke 50c nagrade.

Za člane, ki prestopijo iz mladinskega oddelka v odraslega se plača določeno nagrado le tedaj, če se kandidat zavaruje za več kot \$500.00.

Katoliški Slovenci in Slovenke! K.S.K. Jednosta Vas uljudno vabi pod svoje okrilje. Ta Jednosta je nad 100% solventna in je tekom svojega 40letnega poslovanja izplačala že nad pet milijonov dolarjev raznih podpor.

Vprašajte za pojasnila glede pristopa kakega tajnika (co) našega krajevnega društva v Vaši naselbini.

Prireditve

pikniki, veselice, igre, itd. ne prinesejo dobička, če ni povoljne

UDELEŽBE

Da je udeležba povoljna je treba oglašati!

Za večjo udeležbo oglašujte v listu

'Amerikanski Slovenec'

